Majanduslik seisukord 1937. a.

Kirjutanud ***Jaan Taklaja.***

1. Hindade kõikumine ja relvastuskonjunktuur.

Maailmamajandusele algas 1937. aasta hindade tõusu tähe all, esijoones jõudsa hinnatõusuga tööstustooraineile. Peaaegu kõiki varasemaid rekorde löövalt aga kerkisid metallide hinnad. Agraarsaaduste hindade paranemine seevastu oli eelmisest aastast tunduvalt tagasihoidlikum.

Mainitud ainete hulgimüügi hindade tõus sai alguse küll juba 1936. aasta keskpaiku, ent tolle aasta juulist kuni aasta lõpuni toimunud tõusutendents, välja arvatud agraarproduktid, ei osutunud ometi niivõrd kiireks, kui see sündis 1937. aasta esimesel veerandil.

Võttes aluseks Saksa konjunktuuri-instituudi arvutatud indeksi, tõusid tähtsamate tööstustoorainete maailmaturu hinnad 1936. a. viimasel poolel ca 7%, kuid 1937. a. esimesel veerandil juba 17%. Põllumajandussaaduste hinnatõus teostus aga ümberpöördult: juunist detsembrini 1936. a. paranesid agraarproduktide hinnad 13% võrra, ent 1937. a. esimesel veerandil oli tõus kõigest 1,7%.

Kuid järjest paisuvat hinnatõusu pidurdas peagi tagasilöök. Möödunud aasta aprilli algul, mõnede ainete suhtes isegi juba märtsi lõpul, algas täiel rindel toorainete hindade lõdvenemine. Nii tööstustoorainete kui agraarsaaduste hinnad, stabiilse seisuga üksnes juuni keskpaigast kuni juuli esimese pooleni, langesid ümmarguselt 10% ulatuses aasta alguse seisust. Et see arvutus vastab tegelikkusele, kinnitab omakorda asjaolu: objektiivsete analüüside poolest tuntud inglise majandus-ajakirja „The Economist“ indeksi põhjal on ka Inglismaal tähtsamate ainete hinnaindeks

Eesti kroonika 1937, lk. 37